

Nemzetpolitikai összefoglaló

2020. 35. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Kásler: a magyar nyelv a nemzet létrejöttének és fennmaradásának az egyik legfontosabb tényezője

A magyar nyelv a nemzet létrejöttének, létének, fennmaradásának, a nemzeti identitásnak az egyik legfontosabb tényezője – hangsúlyozta Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere A magyar nyelv Trianon előtt és után – nyelvi és nyelvpolitikai folyamatok a Kárpát-medencében című online konferencián. „A magyar nyelv az évszázadok során rendkívül keveset változott, ugyanakkor számos esetben rendkívül komolyan veszélyeztetett állapotba került” – mondta köszöntőjében Kásler Miklós, az esemény fővédnöke a Magyarságkutató Intézet konferenciáján. „Jövőnk záloga, sorsunk biztosítója az, hogy meg tudjuk őrizni nyelvünk identitásképző erejét, tisztaságát, mert világos beszéddel lehet tiszta gondolatokat közölni” – hangsúlyozta Kásler Miklós.

Potápi Árpád János levélben köszöntötte a külhoni magyar pedagógusokat és diákokat

Tanévkezdés alkalmából levelet intézett a Kárpát-medence magyar oktatási intézményeinek diákjaihoz és tanáraihoz Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára. A levélben az államtitkár úgy fogalmazott: az idei év a kialakult járványhelyzet miatt eltért az eddigi tanévektől, hiszen hosszú, megpróbáltatásokkal teli időszak után a pedagógusok, a diákok és a szülők most szeptemberben találkozhatnak újra az iskola falain belül. Kiemelte: a nemzet olyan, mint a család, amelyet a tagjai összetartanak. Közös érdekünk, hogy ezt a családot a járványhelyzetben sem hagytuk széthullani – írta. Kitért arra is: nincs olyan települése, közössége nemzetünknek, amelyhez az elmúlt tíz évben valamilyen módon az anyaország ne jutott volna el. Levele zárásaként az államtitkár arra kérte a külhoni magyar pedagógusokat, szülőket és diákokat, hogy legyenek segítők és támaszai egymásnak a jelenlegi nehéz időszakban, majd jó egészséget és kitartó munkát kívánt a 2020-2021-es tanévre.

A Rákóczi Szövetség ösztöndíjjal, iskolatáskával támogatja a külhoni magyarokat

A szövetség mindent megtesz azért, hogy a külhoni magyar családok érezzék, ebben a nehéz helyzetben is számíthatnak az anyaország társadalmára. Az anyaország nem hagyja magára a külhoni magyar közösségeket; a Rákóczi Szövetség szeptemberben több mint 9000 külhoni magyar iskolakezdő kisdíákot köszönt ösztöndíjjal és iskolatáskával – olvasható a szervezet által szombaton az MTI-hez eljuttatott közleményben. A külhoni magyar iskolakezdő gyermekek családjainak több mint félezer településen adják át az anyaországi társadalom –közte több száz települési önkormányzat – magyar

iskolaválasztást elismerő ösztöndíját, megköszönve ezzel a szülők felelős és helyes döntését. Külhonban a magyar iskola választása biztosítja a magyar nyelv, kultúra és közösség fennmaradását – írták.

Magyarellenesség: Rareș Bogdan megnyilvánulása után elvetették az RMDSZ oktatási törvényjavaslatait

Sikerült az RMDSZ-es tanügyi reformjavaslatok ellen fordítania a román parlamenti képviselőket Rareș Bogdannak, a magyarellenességéről hírhedt európai parlamenti képviselőnek, a kormányzó Nemzeti Liberális Párt (PNL) első alelnökének. Az egyébként magyar családtagokkal is rendelkező Bogdan hétfői Facebook-bejegyzésében azzal vádolta meg az ellenzéki – de parlamenti főlénnel rendelkező – Szociáldemokrata Pártot (PSD), hogy a kormány ellen benyújtott bizalmatlansági indítvány megszavazásáért cserébe a parlamentben „hallgatólagosan elfogadják” a magyar érdekvédelmi szövetség oktatásügyi törvényjavaslatait. A PNL vezetőségi tagja szerint a „vörös pestis” (ahogy politikai riválisai emlegetik a PSD-t) „kiárusította gyermekeink nevelését az RMDSZ-nek”. A televíziós műsorvezetőből politikussá lett Rareș Bogdan a választások közeledtével magyarázta a PSD és az RMDSZ közötti – általa vélt – egyezséget, és többek között azt írta, hogy az oktatás „nemzeti ügy”, illetve „a (román) gyermekeink jövője nem eladó”. Megnyilvánulásának az lett az eredménye, hogy a korábban az RMDSZ-es oktatási törvényt módosításokat (a duális képzésre, a délutáni napközis foglalkozások állami finanszírozására vagy a magyar nyelvű egyetemi felvételre vonatkozó kezdeményezéseket) támogató és felvállaló román képviselők is leszavazták a javaslatokat.

Több mint nyolcezer jelöltet indít az RMDSZ

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) 8390 jelölttel indul a szeptember 27-i romániai önkormányzati választásokon, és arra bízta a magyar közösséget, hogy a koronavírus-járvány ellenére éljen szavazati jogával, mert az egészségügyi szabályok betartásával a szavazás nem növeli fertőzési kockázatot – mondta Kelemen Hunor csütörtöki kolozsvári sajtótájékoztatóján. Az RMDSZ elnöke arra számított, hogy a szövetség mintegy 200 településen tudja megszerezni a polgármesteri tisztséget. Kiemelt fontosságúnak nevezte, hogy Marosvásárhelyen a magyar pártok által támogatott Soós Zoltán független jelölt nyerjen, Szatmárnémetiben pedig Kereskényi Gábor RMDSZ-es polgármester újrazzon. Kelemen Hunor „megnyerhetőnek” nevezte a Hargita, Kovászna, Maros és Szatmár megyei tanácselnöki tisztséget is. Az ötödik, Bihar megyei tanácselnöki tisztség megszerzésére a szövetség elnöke a mostani, közvetlen választási rendszerben nem

sok esélyt lát, de azt reméli, hogy a megyei képviselőtestületben az RMDSZ nélkül nem lehet majd többséget alkotni.

Orvosi szolgálati lakás épül Marosszentgyörgyön

Orvosi szolgálati lakás alapkövét tette le szerdán a Studium–Prospero Alapítvány Marosszentgyörgyön. A beruházás a Nemzetpolitikai Államtitkarság és a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával valósul meg. Az építkezés várhatóan 2021 második felében zárul, ezt követően a Maros-mente pályakezdő, jövőjüket itthon tervező orvosai számára biztosít lakhatási támogatást. Dr. Vass Levente, a Studium–Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke az alapkövetélti ünnepségen elmondta, az alapítvány szolgálatilakás-programja Marosvásárhelyről indult 2003-ban, azóta egyre bővülő erdélyi hálózatot sikerült megvalósítani orvosaink, művészeink támogatására. „Öröm számunkra, hogy több székelyföldi, partiumi és szilágysági város bekapcsolását követően ezúttal ismét Maros megyében, Marosvásárhelyhez közel, az erdélyi magyarság és egyben az erdélyi magyar orvosképzés, valamint betegellátás fontos központjában építhetünk szolgálati lakást. Ma már az egyszerű átutazók számára is világos, Marosszentgyörgy olyan település, amely értékeli és támogatja az egészségügyi beruházásokat. Számos orvosi munkahely jött itt létre az elmúlt években, ezért meggyőződésem, hogy ez a szolgálati lakás is jó helyen épül” – hangsúlyozta dr. Vass Levente.

Tőkés az RMDSZ-t hiányolta a magyar egységből az EMSZ hargitai kampányindítóján

Az 1848-as székely nemzetgyűlés agyagfalvi emlékművénél tartotta Hargita megyei kampányindítóját szombaton az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ). A székely önkormányzatisági eszme kiemelkedő történelmi helyszínén a Magyar Polgári Párt és az Erdélyi Magyar Néppárt vezetői, az önkormányzati választásokra készülők több száz jelölt, valamint helyi érdeklődők vettek részt. Az EMSZ sajtóirodájának tájékoztatása szerint a kampányindítón Mezei János, az MPP elnöke kijelentette, a szövetségben a jelöltállítás során tanúbizonyságot tettek arról, hogy a 2020. januárjában létrehozott szövetség tagpártjainak nem a politikai pozíciók fontosak, hanem a közösségi képviselet megerősítése. „Az új magyar egység megalapításához nagy erőre és alázatra volt szükség, hiszen sok volt az ellendrukker és sokan próbáltak megakadályozni. Mégis, itt vagyunk és indulunk” – mondta Mezei, aki a Hargita megyei tanács elnöki tisztségét pályázza meg a szeptember 27-ei helyhatósági választáson. Az EMSZ társelnöke szerint Hargita megye megújulhat, illetve véget vethetnek „a megtévesztésnek és az álszent politikának” a megmérettetésen. Tőkés László, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke az agyagfalvi kampányindítón kijelentette, a jelenlévő pártok büszkén mondhatják, hogy az autonomisták táborába tartoznak, olyan személyek alkotják, akik 1506, az első agyagfalvi

nemzetgyűlés „évszázados távlatából” sem mondtak le az önrendelkezésről. „Békés honvédelmünk és önvédelmünk legfontosabb intézményes eszközének tartjuk az autonómiát” – mutatott rá Tőkés.

Greza: a felvidéki új magyar óvodák is azt üzenik, hogy véget ért a száz év magyar magány

„Ez az óvoda azt üzeni, hogy valóban véget ért a száz év magyar magány, és újra a gyarapodás útjára léptünk” – jelentette ki Greza István miniszteri biztos a felvidéki Somorján, ahol átadta a program keretében épített helyi magyar nyelvű óvodát és bölcsődét. Beszédében a miniszteri biztos rámutatott: az új óvodákat a jövőnek építik, a jövőt pedig úgy lehet építeni, hogy az elmúlt száz év magányának véget vetve, előre kell tekinteni és meghaladni azt, ami történt. „Ez az óvoda azt üzeni, hogy újra a gyarapodás útjára léptünk, újra egy nemzeti közösséget szervezünk. Itt a Felvidéken pedig azt üzeni, hogy legyen bármiféle politikai ellentét vagy éppen kudarc, a magyarság ennél messzebbre mutató közösséget alkot” – fogalmazott Greza István. Hozzáfűzte: a Felvidéken, ahol az ország és a nemzet határai nem esnek egybe, az óvodák építésének egy külön üzenete is van, az, hogy lelkünkben kell hordozni a Kárpát-medence közös nemzetépítésének üzenetét és meg kell vallani önazonosságunkat a szülőhelyhez és családhoz egyaránt. Az új felvidéki intézmények zömét a Református Keresztyén Egyház építi, ezek egyike a most átadott somorjai Kiskakas óvoda és bölcsőde is. Biztatóak a beiskolázási adatok, a demográfiai tények és az elvándorlás ellenére nő a magyar óvodákba íratott gyermekek száma.

Törvényjavaslat a Beneš-dekrétumok utóhatásainak leállításáról

Az Összefogás mozgalom törvénytervezetet dolgozott ki, melynek célja, hogy a 21. században az állami szervek ne kobozhassák el a polgárok tulajdonát a 75 évvel ezelőtti Beneš-dekrétumokra hivatkozva. Amint az elmúlt hónapok esetei mutatják, a Beneš-dekrétumok nem csak történelmi igazságtalanság, az állami hivatalok a mai napig jogforrásnak tekintik és különböző módokon, a dekrétumokra visszavezetve próbálják elkobozni az ártatlan állampolgárok magántulajdonát. A szlovák politikai elit húsz éven keresztül azt állította, hogy a Beneš-dekrétumok jogilag nem hatályosak, ezért nem diszkriminatívak, s nem jelentenek veszélyt a polgárok számára. Ez sajnos nem igaz, ugyanis a dekrétumok végrehajtásáról szóló 104/1945 számú parlamenti rendelet a mai napig hatályos és a szlovák jogrend része – amint ezt az igazságügyi tárca is megerősítette. Az Összefogás szakértők bevonásával a megoldást keresve egy törvénytervezetet készített elő, és bocsát társadalmi vitára. „A javaslat nem a Beneš-dekrétumok eltörlését

tartalmazza, hanem az egyértelműen diszkriminatív 1945-es rendeletet helyezi hatályon kívül. A tervezet célja, hogy hatályba lépése után ne lehessen a dekrétumokra vagy a konfiskációs végzésekre hivatkozva földeket elkobozni.

Kezdő vállalkozókat segítő online képzési program indult

Kezdő vállalkozókat segítő online platform indult a vajdasági gazdaságfejlesztési programban. Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár a Vállalkozz, Vajdaság! elnevezésű online képzési program szerdai szabadkai bemutatóján hangsúlyozta: a jelen és a jövő a fiatalokon keresztül valósítható meg, rajtuk keresztül lehet nemzetpolitikát indítani – írta a távirati iroda. A programot a Kárpát-medencében elsőként, a magyar kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programját kezelő Prosperitási Alapítvány a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárságának hatmillió forintos támogatásával indította. Potápi Árpád János a sajtótájékoztatón kiemelte, hogy a vajdasági régió a kilencvenes években a határon túli magyarlakta területek közül a legnehezebb helyzetben volt. – Ebből a válságból kellett megkeresni a kiutat, meg kellett mutatni az itt élőknek, hogyan és miért maradjanak itthon és boldoguljanak – fogalmazott az államtitkár. Hozzátette: ez a vajdasági magyarságnak sikerült, amit segített a politikai intézményrendszer megerősítése. Az erős vajdasági magyar politikának köszönhetően valósult meg a Magyarország és Szerbia közötti történelmi megbékélés, illetve a két ország, a két kormány közötti jó kapcsolat. Ezen az úton óriási szerepe volt és van a Vajdasági Magyar Szövetségnek (VMSZ) és elnökének, Pásztor Istvánnak – hangsúlyozta a nemzetpolitikai államtitkár, majd gratulált a VMSZ választási sikeréhez. Mint mondta, a VMSZ példát mutatott az egész magyar nemzetnek összefogásból, és ezt a példát az egész Kárpát-medence követheti.

A hivatalos nyelvhasználatról egyeztetett Szabadka polgármesterével Pásztor Bálint

Az alapoknál kezdik az építkezést - írja Facebook-oldalán Pásztor Bálint, a Szabadkai Városi Képviselő-testület elnöke. Mint írja, az új polgármesterrel megegyeztek abban, hogy a városi alapszabály értelmében mindenhol megvalósul a háromnyelvűség, azaz az államnyelv mellett magyarul és horvátul is meg kell jelenniük a köztéri feliratoknak. Dr. Pásztor Bálint egyébként a témával kapcsolatban bővebben a VajdaságMA hírportálnak nyilatkozott. Egyebek között azt mondta, a hivatalos nyelvhasználat teljes mértékben prioritást jelent számukra. Mint mondta, hatalmas lemaradás van a múltra vonatkozóan, amit csak lehet, megpróbálnak korrigálni visszamenő hatállyal is.

„KMKSZ”–UMP–közgyűlés Beregszászban

A KMKSZ – Ukrajnai Magyar Párt közgyűlésére augusztus 25-én a II. Rákóczi Ferenc Kárpátalja Magyar Főiskola átriumában került sor. A közgyűlésen a párt tagjai egyöntetűen megszavazták az október 25-én sorra kerülő helyhatósági választáson való részvételi szándékot. Brenzovics László, a KMKSZ elnöke elmondta, hogy a szervezet 1990 óta minden helyhatósági és parlamenti választáson részt vett. „Nehéz időket élünk, hisz a katonai konfliktus és a gazdasági válság mellett napjainkban nyílt magyarellenessé megnyilvánulások is megjelentek az elmúlt évek során Kárpátalján” – mondta, majd reményét fejezte ki, hogy minden nehézség ellenére sikerül majd olyan jelölteket indítani, akik szép eredményeket érnek el a közelgő választáson. „Mindenképpen szeretnénk megismételni a 2015-ös választáson elért történelmi sikert, és remélhetőleg folytatni tudjuk a már elkezdett infrastrukturális fejlesztéseket, melyekbe beletartozik a magyarlakta területeken lévő és a magyar falvakat összekötő utak javítása, fejlesztése, valamint újabb határátkelők megnyitása” – mondta Barta József, a „KMKSZ”–UMP alelnöke. Darcsi Karolina, a „KMKSZ”–UMP Beregszászi Városi Szervezetének elnöke elmondása szerint a soron következő helyhatósági választás egyaránt sorsdöntő lehet a Kárpátalján és a Bereg-vidéken élő magyarság szempontjából: „Rendkívül fontos, hogy a Beregszász központtal létrejött kistérség magyar többsége ezentúl is fennmaradjon, és KMKSZ színeiben indulók jó eredményeket érjenek el.”

Döntött a horvát kormány: Jankovics Róbert marad az országos Kisebbségi Tanács egyetlen magyar tagja

Augusztus 20-ai ülésén a Horvát Kormány újabb négy évre kinevezte az országos Kisebbségi Tanács (KT) – egy kivétellel – régi-új tagjait a kisebbségi parlamenti képviselők soraiból. A horvátországi magyarságot a következő négy évben is Jankovics Róbert HMDK-elnök fogja képviselni. A testület hatáskörébe tartozik többek között a kisebbségi szervezetek állami költségvetésből történő anyagi támogatásának a meghatározása. Jankovics Róbert képviselőnk előző mandátumának a kezdete óta azért dolgozik, hogy a magyar egyesületeknek szánt támogatás emelkedjen, valamint hogy minél több magyar szervezet, kultúregyesület és intézmény részesüljön támogatásban. Jankovics Róbert, a HMDK elnöke a régi-új tanácstagok kinevezésével kapcsolatban azt mondta, az elmúlt négy évben sikerült elérnie, hogy a HMDK-nak és tagszervezeteinek végre megfelelő támogatásban legyen részük, a továbbiakban is azon lesz, hogy magyar szervezetek a tevékenységükhöz méltó támogatásban részesüljenek.